

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 septembrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Elena Covalenco,

Judecători Galina Stratulat, Dumitru Mardari, Svetlana Filincova, Maria Ghervas,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, declarate de către avocatul Lebedinschi Mihail în numele inculpatului

Mudreac Igor XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 12.09.2012 - 27.06.2014;
2. Instanța de apel: 23.07.2014 - 21.01.2015;
07.07.2015 - 04.05.2016;
22.02.2017 - 02.05.2017;
3. Instanța de recurs: 31.03.2015 - 12.05.2015;
28.07.2016 - 17.01.2017;
11.07.2017 - 26.09.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 27 iunie 2014, Mudreac Igor a fost condamnat în baza art.166¹ alin.(2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Haruța Mihail și Efode Artiom, în privința cărora hotărârea judecătorească nu se contestă.

Ațiunile civile înaintate de către părțile vătămate Tanas Zahar și Bogatîrenco Igor au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, la 09 decembrie 2011, Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom au intrat în serviciul de menținere a ordinii publice conform dislocării forțelor și mijloacelor Regimentului Patrulă și Santinelă „SCUT” al Comisariatului General de poliție al mun.Chișinău, cu autopatrula „902”, cu n/î MAI 1187, având obligația de a patrula teritoriul or.Durlești, mun.Chișinău.

La 10 decembrie 2011, ora 02.30, Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom, deplasându-se la chemare în localul „Barbeque” din str.Vasile Lupu 44, mun.Chișinău, observându-i pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar culcați cu fața în sus la terasa localului, fiind ținuți de colaboratorii pazei particulare „Justar”, încalcând grosolan prevederile art.14 și 15 din Legea cu privire la poliție nr.416 din 18.12.1990, care statuează că aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei de foc trebuie să fie precedată de avertisment privind intenția recurgerii la ele cu acordarea unui timp suficient pentru reacția

de răspuns, cu excepția cazurilor în care tergiversarea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei generează un pericol direct pentru viața și sănătatea cetățenilor și a colaboratorilor poliției, poate conduce la alte urmări grave; precum și că colaboratorii poliției aplică forța fizică, inclusiv procedee speciale de luptă pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin și, fără a lua în considerare absența temeiurilor legale de aplicare a forței și mijloacelor speciale, din intenție directă, depășind în mod vădit atribuțiile lor de serviciu, acordate prin legislația în vigoare, din motiv personal, fără temei legal, le-au pulverizat lui Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar cu gaze lacrimogene în ochi, după care, i-au întors cu fața la pământ și timp de aproximativ un minut, în continuu, le-au aplicat acestora lovituri cu picioarele peste corp, în regiunea coastelor. Ulterior, forțat, i-au condus în interiorul localului și culcându-i pe podea, în bătaie de joc, le-au aplicat încă o serie de lovituri cu picioarele pe corp.

Totodată, având scopul înfrângerii rezistenței și al înjosirii demnității lui Bogatîrenco Igor, au luat un rulou cu bandă adezivă cu care i-au lipit gura și i-au legat mâinile la spate.

Drept urmare, lui Bogatîrenco Igor, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1916/D din 04.08.2012, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de fractura coastei X pe stânga, cu deplasarea fragmentelor, fractura coastelor VI și IX pe dreapta cu deplasare, care se califică drept vătămare corporală medie, iar lui Tanas Zahar - leziuni corporale sub formă de traumă craniu-cerebrală închisă, manifestată prin comotie cerebrală, care se califică drept vătămare corporală ușoară și leziuni corporale sub formă de excoriație pe față, echimoze cu excoriații pe membre, care se califică drept vătămare corporală neînsemnată.

La fel, în urma acțiunilor lui Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samavolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul A.Lebedinschi în numele inculpatului Ig.Mudreac, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, invocând că urmărirea penală a avut loc cu încălcări și abateri ale legislației; - instanța a încălcat prevederile art.325 Cod de procedură penală, or, la reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art.166¹ alin.(2) Cod penal, partea apărării nu a avut posibilitate de a-și pregăti poziția; - instanța eronat a pus la baza învinuirii și condamnării inculpatului declarațiile părților vătămate, care erau în stare de ebrietate avansată și care sunt contradictorii cu circumstanțele cauzei; - neîntemeiat a respins cererea apărării de fi recuzat procurorul; - nu este confirmat că a avut loc fapta incriminată; - instanța a aplicat greșit legislația internațională cu privire la tortură și tratamente inumane, care este irelevantă speței.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, apelul declarat de către avocatul A.Lebedinschi în numele inculpatului Ig.Mudreac a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Ig.Mudreac a fost condamnat în baza art.166¹ alin.(2) lit.e), f) Cod penal la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 ani. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a indicat că este corectă starea de fapt stabilită prin sentință, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii fiind dovedită prin probele administrate.

Totodată, a indicat că prima instanță eronat a calificat acțiunile inculpatului în baza art.166¹ alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal, de vreme ce acestea nu se regăsesc în ordonanța de învinuire și rechizitoriu, acțiunile inculpatului urmând a fi încadrate doar în cele prevăzute de lit.e) și f) din alin.(2) al articolului respectiv.

Consecvent, ținând cont de modificările introduse prin Legea nr.252 din 08.11.2012, potrivit căroră în cazul săvârșirii faptelor prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal - aplicarea violenței se cuprinde de textul dispoziției alin.(1) al art.166¹ Cod penal, precum și de limitele sancțiunii prevăzute la alin.(2) art.166¹ Cod penal, instanța de apel a considerat că aplicarea unei pedepse sub formă de amendă va fi una echitabilă.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri:

- procurorul, care a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată, pe motiv că instanța eronat a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.166¹ Cod penal și eronat a interpretat prevederile Legii nr.252 din 08.11.2012;

- avocatul A.Lebedinschi în numele inculpatului Ig.Mudreac, care a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că vinovăția acestuia nu a fost dovedită; - condamnarea inculpatului este bazată doar pe presupuneri; - declarațiile părților vătămate sunt neveridice, contradictorii și se contrapun cu circumstanțele cauzei; - declarațiile martorilor A.Ischanderov și C.Bîrcă sunt date intenționat fals, cu scopul de a induce în eroare instanța; - instanțele nu au dat apreciere probelor și argumentelor apărării; - instanța a încălcat prevederile art.325 Cod de procedură penală, or, la reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art.166¹ alin.(2) Cod penal, partea apărării nu a avut posibilitate de a pregăti poziția.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2015, recursurile ordinare declarate de către procuror și avocatul A.Lebedinschi în numele inculpatului au fost admise, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a constatat că instanțele de judecată eronat au recalificat acțiunile inculpatului din prevederile art.328 alin.(2) lit.a), c) în cele ale art.166¹ alin.(2) lit.b), c), d), e), f) Cod penal, iar instanța de apel în urma reîncadrării incorecte a acțiunilor inculpatului în baza art.166¹ alin.(2) lit.e) și f) Cod penal, neîntemeiat a atenuat inculpatului pedeapsa penală în raport cu cea aplicată de către prima instanță.

Totodată, instanța de recurs a constatat că instanța de apel a repetat erorile de drept comise de prima instanță, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel și nu s-a pronunțat în niciun fel asupra învinuirii aduse în baza art.328 alin.(2) lit.a), c) Cod penal.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, apelul avocatului A.Lebedinschi în numele inculpatului Ig.Mudreac a fost admis, casată sentința integral și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ig.Mudreac a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

Instanța de apel a indicat că prima instanță a analizat unilateral și superficial cumulul de probe și eronat a încadrat acțiunile inculpatului în prevederile art.166¹ alin.(2) lit.b), c), d), e), f) Cod penal, în detrimentul prevederilor art.328 alin.(2) lit.a), c) Cod penal, agravându-i situația.

Astfel, instanța de apel a precizat că, reieșind din probele administrate, inclusiv declarațiile participanților la procesul penal date în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată, rezultă că conflictul din localul „Barbeque” în noaptea din 9 spre 10 decembrie 2011, a fost provocat anume de către părțile vătămate Ig.Bogatîrenco și Z.Tanas, care fiind în stare de ebrietate erau foarte agresivi cu persoanele aflate în local, inițiau conflicte și se

comportau contrar normelor sociale admisibile, încălcând ordinea publică, fapt ce a determinat administrația localului să solicite ajutorul agenției de pază, iar ulterior a organelor de poliție.

Totodată, a menționat că este cert stabilit faptul că părțile vătămate nu au încetat acțiunile lor agresive nici la cerința angajaților agenției de pază și le-au continuat ignorând cerințele legitime ale colaboratorilor de poliție.

Din declarațiile martorilor și ale inculpaților rezultă că între părțile vătămate și colaboratorii agenției de pază a avut loc o altercație cu aplicarea forței fizice, mijloacelor de luptă speciale, în cadrul căreia au avut loc căderi de la înălțime, inclusiv peste masă, rupere de haine și îmbrânceli, iar la intervenția colaboratorilor de poliție, părțile vătămate, deși erau imobilizați de către colaboratorii agenției de pază, continuau să încerce să-i lovească și se exprimau agresiv.

A mai stabilit instanța de apel că, la venirea colaboratorilor de poliție, părțile vătămate au fost eliberate de către colaboratorii agenției de pază C.Bîrcă și A.Ischinderov, continuându-și acțiunile agresive, ignorând cerințele legale a colaboratorilor, care erau îndreptățiți să acționeze conform prevederilor art.14-16 al Legii cu privire la poliție nr.416-XII din 18.12.1990 (în vigoare la data comiterii infracțiunii incriminate), circumstanțe care nu au fost supuse cercetării de către acuzare, nefiind demonstrat cu certitudine că leziunile corporale depistate ulterior la părțile vătămate au fost provocate de către inculpații M.Haruța, A.Efode și Ig.Mudreac, și care au fost acțiunile concrete ale fiecăruia în cauzarea acestor leziuni.

8. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel și parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpaților să fie calificate în baza art.328 alin.(2) lit.a), c) Cod penal (în redacția legii din 18.12.2008) și să fie condamnați la câte 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de câte 5 ani, fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța de apel a apreciat eronat și arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - instanța de apel a depășit limitele rejudecării; - prima instanță incorect a reîncadrat acțiunile inculpaților din prevederile art.328 alin.(2) lit.a), c) în cele ale art.166¹ alin.(2) lit.b), c), d), e), f) Cod penal, agravându-le situația.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 ianuarie 2017, recursul ordinar declarat de către procuror a fost admis, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei penale în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a conchis că instanța de apel nu a îndeplinit cerințele statuate în art.101, 394, 414 Cod de procedură penală și nu a indicat temeiurile legale pentru care au fost respinse probele prezentate la dosar, iar în asemenea condiții decizia instanței de apel urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Totodată, instanța de recurs a indicat că la rejudecarea cauzei instanța urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare, să se pronunțe asupra motivelor esențiale invocate în apeluri, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le

dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, apelurile declarate de către avocatul A.Lebedinschi în numele inculpatului Ig.Mudreac și avocatul Moruz Oleg în numele inculpaților Haruța Mihail și Efode Artiom au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ig.Mudreac, Haruța Mihail și Efode Artiom au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.328 alin.(2) lit.a), c) Cod penal (în redacția din 18.12.2008) la câte 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, fiecare, iar în temeiul art.90 Cod penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de câte 3 ani, pentru fiecare.

Acțiunile civile au fost admise parțial, fiind dispusă încasarea prejudiciului moral de la Ig.Mudreac M.Haruța și A.Efode în beneficiul lui Z.Tanas în mărime de câte 7000 lei, de la fiecare, iar în beneficiul lui Ig.Bogatîrenco - în mărime de 10000 lei, de la fiecare. În rest, acțiunile civile au fost respinse ca neîntemeiate.

Instanța de apel a indicat că prima instanță, la adoptarea sentinței, a încălcat prevederile art.101 alin.(1), 384 alin.(3), 385 alin.(1) Cod de procedură penală, stabilind incorect starea de fapt, ce nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate incorect, ajungând eronat la concluzia recunoașterii inculpaților vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.b), c), d), e), f) Cod penal, normă care agravează situația acestora.

La fel, instanța de apel a precizat că, atât timp cât la materialele cauzei lipsește ordonanța procurorului de modificare a învinuirii, or acest fapt se impune în virtutea normei prevăzute la art.326 Cod de procedură penală, instanța nu este în drept să modifice încadrarea juridică a infracțiunii în sensul agravării ei.

Mai mult, instanța de apel a menționat că prevederile art.166¹ Cod penal, la data comiterii infracțiunii, nu erau în vigoare, iar pedeapsa specificată la acest articol este mai aspră comparativ cu cea stabilită la art.328 Cod penal alin.(2) (în redacția din 18.12.2008).

Astfel, instanța de apel a constatat că Mudreac Igor, la 10 decembrie 2011, ora 02.30, împreună cu Haruța Mihai și Efode Artiom, deplasându-se la chemare în localul „Barbeque” din str.Vasile Lupu 44, mun.Chișinău, observându-i pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar culcați cu fața în sus la terasa localului, fiind ținuți de colaboratorii pazei particulare „Justar”, încălcând grosolan prevederile art.14 și 15 din Legea cu privire la poliție nr.416 din 18.12.1990, care statuează că aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei de foc trebuie să fie precedată de avertisment privind intenția recurgerii la ele cu acordarea unui timp suficient pentru reacția de răspuns, cu excepția cazurilor în care tergiversarea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei generează un pericol direct pentru viața și sănătatea cetățenilor și a colaboratorilor poliției, poate conduce la alte urmări grave; precum și că colaboratorii poliției aplică forța fizică, inclusiv procedee speciale de luptă pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin și, fără a lua în considerare absența temeiurilor legale de aplicare a forței și mijloacelor speciale, din intenție directă, depășind în mod vădit atribuțiile lor de serviciu, acordate prin legislația în vigoare, din motiv personal, fără temei legal, le-au pulverizat lui Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar cu gaze lacrimogene în ochi, după care, i-au întors cu fața la pământ și timp de aproximativ de un minut, în continuu, le-au aplicat acestora lovituri cu picioarele peste corp, în regiunea coastelor. Ulterior, forțat, i-au condus în interiorul localului și culcându-i pe podea, în bătaie de joc, le-au aplicat încă o serie de lovituri cu picioarele pe

corp.

Totodată, având scopul înfrângerii rezistenței și al înjosirii demnității lui Bogatîrenco Igor, au luat un rulou cu bandă adezivă cu care i-au lipit gura și i-au legat mâinile la spate.

Drept urmare, lui Bogatîrenco Igor, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1916/D din 04.08.2012, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de fractura coastei X pe stânga, cu deplasarea fragmentelor, fractura coastelor VI și IX pe dreapta cu deplasare, care se califică drept vătămare corporală medie, iar lui Tanas Zahar - leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, care se califică drept vătămare corporală ușoară și leziuni corporale sub formă de excoriație pe față, echimoze cu excoriații pe membre, care se califică drept vătămare corporală neînsemnată.

La fel, în urma acțiunilor lui Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samavolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

Potrivit descriptivului deciziei, concluzia despre vinovăția inculpaților săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a), c) Cod penal (în redacția din 18.12.2008), instanța și-a bazat-o pe declarațiile părților vătămate Ig.Bogatîrenco și Z.Tanas, ale martorilor C.Moșnina, A.Ischinderov, I.Botnari, N.Țurcan, F.Nicu, A.Khanyan, V.Letcenea, ale expertului M.Buga date în instanța de fond, și materialele cauzei - procesele-verbale de ridicare din 06.07.2012, de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 11.06.2012; rapoartele de expertiză medico-legală nr.1916/D din 04.08.2012 și nr.1917/D din 31.07.2012.

Cu referire la individualizarea pedepsei, instanța de apel în temeiul prevederilor art.7, 61, 75-77 Cod penal, ținând cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii comise, de gravitatea acesteia, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpaților, care nu au antecedente penale, de atitudinea acestora, care au acționat cu intenție, că nu și-au recunoscut vina și nu s-au căit în cele comise, că nu a participat la examinarea cauzei, fiind anunțați în căutare, că circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, a conchis că stabilirea unei pedepse de câte 3 ani închisoare cu suspendare, va fi o pedeapsă echitabilă, în măsură să-și realizeze scopul.

Cu referire la acțiunea civilă, având în vedere prevederile art.219 alin.(1) și (2), 221 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală și art.1398 alin.(1), 1422 alin.(1) și 1423 alin.(1) Cod civil, instanța de apel a ajuns la concluzia că, deși părțile vătămate sunt în drept să solicite recuperarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, totuși mărimea acestuia de 50000 lei solicitat de către Z.Tanas și 100000 lei - de către Ig.Bogatîrenco, în mod solidar din contul inculpaților, este exagerată și prin urmare, apreciind în ansamblu circumstanțele subiective și obiective ale speței, a considerat că încasarea din contul inculpaților în beneficiul lui Z.Tanas a prejudiciului moral în mărime de câte 7000 lei de la fiecare, iar în beneficiul lui Ig.Bogatîrenco - de 10000 lei de la fiecare, va constitui o satisfacție echitabilă.

11. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recursuri ordinare avocatul M.Lebedinschi în numele inculpatului Ig.Mudreac care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care Ig.Mudreac să fie achitat, pe motiv că

instanțele judecătorești au apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - la baza hotărârilor de condamnare au fost puse declarațiile denaturate ale părților vătămate; - nu au fost înlăturate divirgențele dintre declarațiile părților vătămate și a agenților de pază „Justar” depuse în decembrie-mai 2011-2012; - nu au fost delimitate acțiunile inculpatului de acțiunile celorlalți participanți; - instanțele nu au ținut seama că împotriva inculpatului nu există nicio declarație a vreunei părți, precum că el ar fi comis vreun act ilegal împotriva părților vătămate; - vinovăția inculpatului nu este probată; - instanțele judecătorești au încălcat principiul prezumției nevinovăției și neîntemeiat au respins cererile părții apărării formulate întru stabilirea cu certitudine a gravității leziunilor corporale cauzate părților vătămate și confirmarea declarațiilor participanților la proces; - a fost încălcat art.6 CEDO prin faptul că, în cadrul examinării cauzei, partea apărării a prezentat argumente care confirmă că învinuirea este neîntemeiată, bazată pe presupuneri, iar declarațiile părților vătămate sunt vădit denaturate; - instanța nu a reținut declarațiile părților vătămate date la urmărirea penală, potrivit cărora aceștia au indicat că au fost maltratați de agenții de pază dar nu de polițiști; - instanța de judecată a încălcat prevederile legale, care stipulează că la baza hotărârii sale este obligată să pună numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea acestora, iar sentința trebuie să fie bazată pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

12. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Reieșind din prevederile art.414 alin.(1), (2), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeuri de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Consecvent, potrivit art.100 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod. Toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Potrivit art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În speță, Colegiul penal sesizează că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate de către instanța de apel la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

Astfel, analizând materialele cauzei și, în mod special, procesul-verbal al ședinței instanței de apel și decizia instanței, se observă că la judecarea apelurilor declarate de partea apărării în numele inculpaților, care a pledat pentru casarea sentinței și achitarea inculpaților făcând trimitere la probele administrate în cauză în confirmarea nevinovăției acestora, inclusiv declarațiile inculpaților și a martorilor, instanța de apel nu le-a cercetat în ședință și nu le-a consemnat în procesul-verbal, dar a redat în descriptivul deciziei declarațiile inculpaților M.Haruța, A.Efode, Ig.Mudreac date în instanța de fond.

De asemenea, din partea descriptivă a deciziei instanței de apel rezultă că instanța și-a bazat concluziile sale și pe alte probe prezentate de partea acuzării în confirmarea vinovăției inculpaților, însă aceste probe, la fel, nu au fost cercetate în ordinea prevăzută de lege, precum sunt: declarațiile martorilor A.Ischinderov (f.d.42-47 v.3), N.Țurcan (f.d.51-53 v.3), F.Nicu (f.d.54-56 v.3), A.Khanvan (f.d.57-59 v.3), V.Letcenea (f.d.78-79 v.3), a expertului M.Buga date în instanța de fond, declarații care nu au fost consemnate în procesul-verbal al ședinței instanței de apel.

Totodată, potrivit procesului-verbal, au fost cercetate declarațiile date la urmărirea penală de către martorii A.Ischinderov, A.Khanvan, N.Țurcan, C.Bîrcă, F.Nicu, care nu au fost descrise în descriptivul deciziei și cărora instanța de apel nu le-a dat nici o apreciere.

Astfel, instanța de apel în hotărârea pronunțată a reținut probe, fără a le verifica în ședința instanței de apel, sub aspectul cercetării nemijlocite, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal, adică în conformitate cu prevederile art.414 alin.(1), (2) și (6) Cod de procedură penală, și nu le-a apreciat separat, în coroborare din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

Procedînd în asemenea mod, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 alin.(2) și 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare.

În context, Colegiul penal precizează că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17.01.2017, a fost casată total decizia Curții de Apel Chișinău din 04.05.2016 și dispusă rejudecarea cauzei penale în aceeași instanță de apel, pe motiv că instanța nu a îndeplinit cerințele statuate în art.101, 394, 414 Cod de procedură penală, invocând că instanța urmează să rejudece cauza în conformitate cu prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, normă care însă, reieșind din textul deciziei instanței de apel, nu a fost respectată.

Subsecvent, Colegiul penal precizează că, potrivit art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură

penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate, prin extindere și în privința inculpaților M.Haruța și A.Efode, conform prevederilor art.426 Cod de procedură penală, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art.414 Cod de procedură penală, să înlăture erorile menționate mai sus, să verifice detaliat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor prezentate, minuțios să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, sub toate aspectele, complet și obiectiv, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, concomitent și asupra celor invocate în recurs în limita competenței și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417-418 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Lebedinschi Mihail în numele inculpatului Mudreac Igor, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, în cauza penală în privința lui Mudreac Igor, Haruța Mihail și Efode Artiom și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia pronunțată integral la 24 octombrie 2017.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova

Maria Ghervas